

Vývoj knižnično-informačných služieb na Univerzite Komenského v Bratislave

(nielen za posledných 25 rokov)

Daniela Gondová

Stará Lesná, 14.4.- 17.4.2015

Univerzita Komenského v Bratislave

„staršia“ história

- ❑ Univerzita Komenského – zriadená zákonom číslo 375, zo dňa 27. júna **1919** ako československá štátna univerzita – 4 fakulty
- ❑ **2015** => 13 fakúlt, Bratislava + Martin
- ❑ **no campus** – žiadna kamenná centrálna univerzitná knižnica; fakultné, seminárne, katedrové knižnice

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka LXXIX.

Čís. 375.

Vydána dne 11. července 1919.

**Zákon ze dne 27. června 1919,
kterým se zřizuje československá státní universita
v Bratislavě.**

Se schválením Národního shromáždění československého nařizuje se:

§ 1.

V Bratislavě se zřizuje místo bývalé maďarské university československá státní universita o čtyřech fakultách: právnické, lékařské, přírodovědecké a filosofické. Přednášky se konají buďto česky nebo slovensky.

§ 2.

Provésti tento zákon se ukládá vládě.

§ 3.

Zákon tento nabývá platnosti dnem, kdy bude vyhlášen.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.,

v zastoupení min. předsedy a jako ministr vnitra.

Dr. Stránský v. r.

Dr. Winter v. r.

Dr. Rašín v. r.

Dr. Hruban v. r.

Prášek v. r.

Staněk v. r.

Dr. Zahradník v. r.

Klofáč v. r.

Dr. Soukup v. r.

Habrman v. r.

Stříbrný v. r.

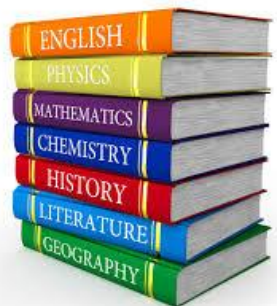
Dr. Vrbenský v. r.,

jako ministr pro zásobování lidu a za ministra veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy.

Univerzita Komenského v Bratislave

knižnice - „staršia“ história (1)

- ❑ **1920** – splnomocnenie ministra školstva – každý člen pedagogického zboru – značná finančná čiastka na vybavenie seminárnych knižníc, 6-7 tis. kn. j., 871 študentov
- ❑ **1935** - „povinný výtisk všetkých tiskovín, vydaných v zemích historických, za polovinu krámské ceny“, 272 tis, kn. j., ročne 11 tis.

Univerzita Komenského v Bratislave

knižnice - „staršia“ história (2)

- ❑ **1950** – požiadavka celofakultné knižnice – dôraz na doplňovanie „vhodnej“ literatúry a centrálne odborné knižničné služby
- ❑ **1965** - 7 fakultných knižníc, 723 tis. kn. j.
- ❑ **1968** - 842.013 kn. j. a ročný prírastok 52.651 kn. j.

Univerzita Komenského v Bratislave

knižnice - „staršia“ história

- ❑ **70-te roky** – ministerstvo školstva – koncepcia budovania **ŠIS**, vzorový model, vzorový štatút, vzorové pracovné náplne
- ❑ rektorát – ÚK a ŠIS SVP UK (ÚML, FiF, PraF)
- ❑ fakultné knižnice = ŠISky

Univerzita Komenského v Bratislave

knižnice - „novšia“ história

- ❑ 90- roky – 8 ŠIS, 1.380.595 kn. j., prírastok 3.677 kn. j.
 - ❑ „očista“ fondov - 23.935 kn. j. vyradených
 - ❑ Zákon č. 172/1990 Z. z. o vysokých školách
- ❑ Zákon 183/2000 Z. z. o knižniciach - definovanie knižníc na VŠ = akademické knižnice (úlohy, poslanie)
- ❑ Zákon 131/2002 Z. z. o vysokých školách

Univerzita Komenského v Bratislave

spolupráca, IKS, IIKS

- ❑ UK – informačný systém – súčasť knižničná agenda
- ❑ Informačný a komunikačný systém UK
=> internet, vzájomné prepojenie pracovník
- ❑ Evidencia publikačnej činnosti – 1992/93,
na internete 1995
- ❑ Integrovaný informačný a komunikačný systém UK –
1997
- ❑ Rozsiahle analýzy – slabé/silné stránky UK =
strategická štúdia
- ❑ Knižnice – **automatizácia** procesov,
EIZ cez internet, vybrané databázy
v rámci intranet

Univerzita Komenského v Bratislave

Akademická knižnica

- ❑ **1999** – verejné obstarávanie – knižnično-informačný systém VTLS/Virtua – knižničný server, implementácia modulov, konverzie, 2 samostatné bazy – OPAC, EPC
- ❑ CD-ROM server
- ❑ **WoS + CCC** – 25 subjektov (NISPEZ)
- ❑ **1.9.2004 - Akademická knižnica UK:**
 - ⇒ vedecko-informačné, bibliografické, koordinačné a poradenské pracovisko UK;
 - ⇒ zabezpečuje odborné činnosti na úseku správy, spracúvania a sprístupňovania knižničných fondov, poskytuje knižnično-informačné služby;
 - ⇒ uchováva a bibliograficky registruje kvalifikačné práce UK
 - ⇒ eviduje publikačnú činnosť
 - ⇒ **reprezentuje akademické knižnice všetkých súčastí UK.**

Univerzita Komenského v Bratislave

Akademická knižnica a fakultné knižnice

- ❑ fakultné knižnice => akvizícia, spracovanie, poskytovanie služieb; mzdové + prevádzkové náklady, pracovné podmienky – fakulta
- ❑ Akademická knižnica – nákup, údržba, prevádzka SW + HW vo väzbe na knižnično-informačný systém; financovanie EIZ
 - ❑ rozvojové projekty – vybavenie PC + periférie, centrálné servery, nákup literatúry
 - ❑ celoslovenské projekty – EIZ (NISPEZ), budovanie digitálnych knižníc – e-práce

Univerzita Komenského v Bratislave

knižnice v číslach – 2014 ⁽¹⁾

- ❑ rozsah knižničného fondu UK 1.364.904 kn. j., ročný prírastok 39.716 kn. j., z toho je 811.915 kn. j. v súbornom online katalógu, retrospektívna katalogizácia 51.780 kn. j.
- ❑ 19.400 registrovaných (aktívnych) používateľov
- ❑ čitateľský preukaz = preukaz študenta ISIC
- ❑ 404.748 virtuálnych návštevníkov
- ❑ 733.283 výpožičiek ročne

Univerzita Komenského v Bratislave

knižnice v číslach – 2014 (2)

- ❑ **30 databáz** – elektronické informačné zdroje (z toho **14 – predplatné UK**, ostatné v rámci konzorcií)
- ❑ **94.412 titulov online časopisov, 387.081 e-kníh**
- ❑ **1.148.491 vyhľadávanií v elektronických informačných zdrojoch, 1.356.022 stiahnutých (zobrazených) dokumentov**
- ❑ **4.832 vypracovaných rešerší, 7.958 zodpovedaných dopytov**

Univerzita Komenského v Bratislave

knižnice v číslach – 2014 ⁽³⁾

- ❑ **1.464 študijných miest**
- ❑ 324 počítačov pre používateľov
- ❑ 346.113 € náklady na nákup knižničného fondu
- ❑ **182 vzdelávacích podujatí**, z toho 142 akcie informačnej výchovy
- ❑ z 13 fakultných knižníc – **2 knižnice nové účelové budovy**, **6 knižníc rekonštrukcia priestoroch**, ostatné fakulty – priebežné čiastkové úpravy priestorov

E-dokumenty sprístupňované cez online katalóg:

Typ e-dokumentu	počet
záverečné práce	55.015
digitalizované zborníky	> 500
ebrary elektronické knihy	> 81.000
trvalá akvizícia e-knÍh (EIZ)	> 140
elektronické knihy, učebnice, skriptá (vydané „online“ fakultnými vydavateľstvami)	> 150

Univerzita Komenského v Bratislave

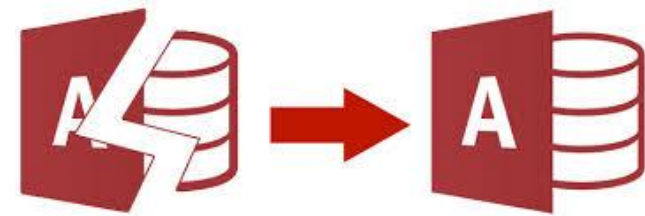
knižnice

- ❑ (ne)kamenná univerzitná knižnica + alebo - ?
- ❑ fakultná knižnica – pozná používateľa, služby na mieste výučby, podmienky vytvára vlastná fakulta, SW+HW – čo je to?
- ❑ Akademická knižnica – komplexná starostlivosť o KIS, centrálna koordinácia, metodika = jednotnosť a kompaktnosť prostredia pre používateľa
- ❑ webová stránka – <http://vili.uniba.sk>

Univerzita Komenského v Bratislave

výzvy

❑ Inštitucionálny repozitár

❑ otvorený prístup

❑ portál informačnej gramotnosti

Ďakujem za pozornosť...

